

TEKNILLISEN TIEDEKUNNAN JATKO-OPINTO-OPAS 2007-2008

Teknillinen tiedekunta
6.6.2007

I Yleistä jatko-opinnoista

Ohjeistus pohjautuu Opetuksen ja opiskelun johtosääntöön (hyväksytty yliopiston hallituksessa 24.1.2007), johon myös suluissa olevat pykälät viittaavat.

Teknillisessä tiedekunnassa annetaan tiedekunnan tutkimustoimintaan pohjautuvaa jatkokoulutusta, joka tähtää tekniikan lisensiaatin tai tekniikan tohtorin tutkintoihin.

Tässä annetut tiedot koskevat tekniikan lisensiaatin ja tekniikan tohtorin tutkintoihin tähtäävää jatko-opetusta, mutta niitä voidaan pääosin soveltaa myös filosofian tohtorin tutkintoon tähtäävissä jatko-opinnoissa.

1. Edellytykset jatko-opintoihin

Jatkotutkintoa suorittamaan hyväksyttävältä hakijalta vaaditaan tutkimusalalta yliopistossa suoritettua ylemmän korkeakoulututkinnon vastaavan pääaineen opintojen suoritus tai muutoin hankitut vastaavat tiedot. Mikäli opiskelija ei ole perustutkinnossaan suorittanut kyseisiä pääaineen opintoja, tiedekuntaneuvosto päättää jatko-opintojen ohjaajan esityksestä mahdollisista esitietovaatimuksista (57 §).

Em. sovelletaan myös **aiemmin muun alan tohtorin tai lisensiaatin tutkinnon suorittaneeseen opiskelijaan**. Lisäksi opiskelijan on suoritettava riittävästi tutkimusalan (pääaineen) opintoja.

Lisensiaatin tutkinnon samalta tutkimusalalta suorittaneen opiskelijan tulee tohtorin tutkinnon suorittamiseksi tehdä vain väitöskirja.

Ulkomailla suoritettua M.Sc.-yliopistotutkinnon tutkintoyhdistelmän tulee vastata Suomessa suoritettua teknillistieteellistä alemmää ja ylempää korkeakoulututkintoa (yhteensä 300 ECTS cr), jotta se voidaan hyväksyä tiedekunnassa suoritettavan jatkotutkinnon pohjaksi. Ulkomaisen jatko-opiskelijan on toimitettava jatko-opiskeluanomuksensa liitteenä englanninkielinen selvitys suorittamansa M.Sc.-tutkinnon laajuudesta.

2. Jatko-opintojen laajuus ja sisältö

Tieteellisen jatkokoulutuksen opinnot teknillistieteellisellä alalla koostuvat seuraavasti:

tutkimusalan opinnot (pääaine)	35 – 40 op
tutkimusalaa tukevat opinnot	20 – 25 op
yhteensä	60 op

Jatkokoulutuksen opinnot suoritetaan *tutkijakoulutusohjelmiin kuuluvina tai muina vastaavina jatkokoulutuskursseina, yliopistojen tuottamina opintojaksoina, tenttimällä alan tieteellistä kirjallisuutta tai muina tieteellisinä opintosuorituksina*. Osasuorituksina jatkotutkintoa varten voidaan hyväksyä myös sellaisia opiskelijan aiemmin suorittamia yliopistotasoisia opintoja, joita ei ole sisällytetty alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon (63 §). Katso myös kohta 6.

Tohtorin tutkinnon laajuus vastaa neljän lukuvuoden ja lisensiaatin tutkinnon laajuus kahden lukuvuoden päätoimista opiskelua.

3. Jatko-opintojen ohjaaja ja pääaine

Ennen jatko-opintojen aloittamista ja jatko-opiskeluanomuksen jättämistä, hakijan on otettava yhteyttä tulevan tutkimusalan (pääaineen) professoriin tai dosenttiin, joka tulee toimimaan jatko-opintojen ohjaajana.

Jatko-opintojen ohjaajana voi toimia virkaan nimetty LTY:n professori, dosentti tai tohtorin tutkinnon suorittanut professorin viran hoitaja. Jos ohjaaja vaihtuu, siitä tulee tehdä päätös tiedekuntaneuvostossa. Jatko-opintojen ohjaaja vastaa tutkintovaatimusten kokonaisuudesta.

Jatko-opintojen tutkimusala (pääaine) valitaan alla luetelluista tutkimusaloista. Pääaineopinnot muodostavat aiemmin suoritettujen maisteritason opintojen kanssa perustan jatko-opiskelijan tulevalle tieteelliselle toiminnalle, edesauttaen jatko-opiskelijan tutkimustyötä. Opinnäyte (lisansiaatintutkimus tai väitöskirja) kirjoitetaan tutkimusalalta.

Filosofian tohtorin tutkinnon pääaineeksi voidaan valita sellainen ala, jossa tässä yliopistossa on professorin virka. Filosofian tohtorin tutkinnon suorittamiseksi on oltava selkeästi perusteltu yhteys väitöstyön ohjaajan professuurin tai dosentuurin tutkimusalan ja väitöskirjan tutkimusalan välillä. Ohjaajan tulee perustella tämä yhteys jatko-opinto-oikeutta haettaessa (56 §).

ENERGIA- JA YMPÄRISTÖTEKNIikka		
4648	Energiatalous	Professori Risto Tarjanne
4650	Bioenergiateknologia	Professori Tapio Ranta
4666	Lämpö- ja virtaustekniikka	Professori Jari Backman Professori Jaakko Larjola Professori Pertti Sarkomaa Professori Timo Hyppänen
4669	Voimalaitostekniikka	Professori Lasse Koskelainen Professori Timo Hyppänen
4670	Ydinvoimatekniikka	Professori Riitta Kyrki-Rajamäki
4680	Ympäristötekniikka	Professori Esa Marttila Professori Mika Horttanainen
4685	Ympäristöjohtaminen	Professori Lassi Linnanen

KEMIANTEKNIikka		
5530	Orgaaninen kemia	Professori N. N.
5531	Epäorgaaninen kemia	Dosentti Satu-Pia Reinikainen
5533	Fysikaalinen kemia	Professori Matti Lindström
5672	Paperitekniikka	Professori Hannu Manner
5673	Paperikemia	Professori Hannu Manner
5715	Teknillinen kemia	Professori Erkki Paatero
5730	Kemiantekniikan yksikköoperaatiot	Professori Juha Kallas
5760	Teknillinen polymeerikemia	Professori Marianne Nyström
5766	Membraanitekniikka	Professori Marianne Nyström
5770	Ympäristötekniikan yksikköoperaatiot	Professori Juha Kallas
5796	Prosessi- ja ympäristöanalytiikka	Dosentti Satu-Pia Reinikainen
5797	Prosessien systeemitekniikka	Professori Andrzej Kraslawski Professori Ilkka Turunen
5798	Tuote- ja prosessikehitys	Professori Ilkka Turunen

KONETEKNIikka		
2652	Tuotantotekniikka	Professori Juha Varis
2659	Metalliteknologia	Professori Jukka Martikainen
2662	Koneensuunnitteluoppi	Professori N. N.
2665	Teknillinen mekaniikka	Professori Raimo von Hertzen
2667	Teräsrakenteet	Professori Gary Marquis
2669	Materiaalitekniikka	Professori David Cameron
2759	Hitsaustekniikka	Professori Jukka Martikainen
2760	Koneautomaatio	Professori Heikki Handroos
2768	Mekaaninen puunjalostus	Professori Ilkka Pöyhönen Professori Timo Kärki
2770	Koneiden virtuaalisuunnittelu	Professori Aki Mikkola Dosentti Asko Rouvinen
2775	Lasertyöstö	Professori Veli Kujanpää

MATEMATIIKKA JA FYSIIKKA		
1637	Sovellettu matematiikka	Professori Heikki Haario
8825	Teknillinen fysiikka	Professori Erkki Lähderanta Professori Erik Vartiainen

SÄHKÖTEKNIikka		
8810	Elektroniikka	Professori Pertti Silventoinen Professori Jero Ahola Professori Matti Alatalo Professori Tuure Tuuva
8835	Sähkömarkkinat	Professori Jarmo Partanen Professori Satu Viljainen
8840	Sähkökäyttöttekniikka	Professori Juha Pyrhönen
8850	Säätötekniikka	Professori Olli Pyrhönen
8860	Sulautetut ohjausjärjestelmät	Professori Olli Pyrhönen Professori Jero Ahola

4. Tutkimusalaa tukevat opinnot

Tutkimusalaa tukevien opintojen on muodostettava hyväksyttävä, tutkimusalan (pääaineen) opintoja ja tutkimustyötä tukeva kokonaisuus ja niiden on oltava vähintään syventävien opintojen tasoisia.

Erytisistä syistä voidaan hyväksyä myös aineopintotasoisia opintoja, kuitenkin korkeintaan puolet tutkimusalaa tukevien opintojen määrästä. Korkeintaan puolet tutkimusalaa tukevista opinnoista voi olla myös yliopistotasoisia ammatilliseen pätevytyymiseen tähtäviä opintoja (64 §)

Tutkimusalaa tukevat opinnot suoritetaan **pääsääntöisesti muille tentaattoreille** kuin tutkimusalasta vastaavalle (ohjaavalle) professorille/dosentille.

5. Hakuprosessi

- [Jatko-opiskeluanomus](#) toimitetaan jatko-opiskeluasioista vastaaville tiedekunnan opintohallinnon henkilöille, ks. kohta 7.
- Erillisiä hakuaikoja ei ole, anomuksia käsitellään tiedekuntaneuvoston kokouksissa kerran kuukaudessa.
- Liitteeksi kopio tutkintotodistuksesta opintosuorituksiineen sekä **jatko-opintosuunnitelma**.

Jatko-opintosuunnitelma sisältää lyhyen **tutkimussuunnitelman** ja **alustavan suunnitelman suoritettavista opinnoista** pääpiirteittäin. Opiskelija valmistee suunnitelman yhdessä jatko-opintojen ohjaajan kanssa.

Tutkimussuunnitelma

- laaditaan suomeksi tai englanniksi
- sisältää alustavan aikataulun tutkimuksen eri vaiheista
- on pituudeltaan noin yksi A4

[Esimerkki tutkimussuunnitelmasta \(background, objective, tasks\)](#)

Alustava suunnitelma suoritettavista opinnoista sisältää jatko-tutkintoon sisällytettävien opintojen

- aihealueet
- aihealueisiin liittyvien opintojen suoritustavan (jos tiedossa)
- aihealueiden laajuuden opintopisteinä
- suunnitellun suoritusajankohdan

[Esimerkki jatko-opintosuunnitelmasta](#)

Jatko-opiskeluanomuksen käsittelyn yhteydessä tiedekuntaneuvosto vahvistaa jatkotutkinnon esitietovaatimukset, jatko-opintosuunnitelman sekä määrää jatko-opintojen ohjaajan.

Rehtori päättää tiedekuntaneuvoston lausunnon saatuaan jatko-opiskelijan hyväksymisestä yliopistoon.

6. Lopullisten tutkintovaatimusten laadinta

Lopulliset jatko-opintojen tutkintovaatimukset hyväksytään tiedekuntaneuvostossa ennen väitöskirjan tarkastusprosessin alkamista (62 §). **Tutkintovaatimukset laaditaan yhdessä jatko-opintojen ohjaajan kanssa.**

Esimerkki lopullisten tutkintovaatimusten esittämisestä:

- [Tutkimusalan/pääaineen opinnot](#)
- [Tutkimusalaan tukevat opinnot](#)

Tutkintovaatimusten laadinnassa tulee noudattaa seuraavia teknillisen tiedekunnan yhteisiä ohjeistuksia:

6.1. Yleisiä ohjeita

Lopullisissa tutkintovaatimuksissa tulee kirjata näkyviin **opintojen suoritustapa**, suorituksen **vastaanottaja (=tentaattori)** sekä kyseisen **suorituksen laajuus**.

Jatko-opintosuoritusten laajuus voidaan esittää opintopisteinä (1.8.2005 jälkeen myönnetyt jatko-opinto-oikeudet) tai opintoviikkoina (ennen 1.8.2005 myönnetyt jatko-opinto-oikeudet).

- Mikäli jokin suoritus ennen 1.8.2005 opinto-oikeuden saaneilla jatko-opiskelijoilla on mitoitettu opintopisteinä, ohjaaja arvioi työmäärän tunteina ja muuntaa sen opintoviikoiksi.
- Opintopisteet annetaan aina kokonaislukuna.

Esitykseen lopullisiksi tutkintovaatimuksiksi tarvitaan jatko-opintojen ohjaajan puolto.

6.2. Jatko-opiskelijoille suunnatut kurssit

- Tutkimusalan (pääaineen) opintojen tulee olla **jatko-opintotasoisia opintoja** (64 §), esim. tutkijakoulujen kursseja tai yliopistojen järjestämiä jatko-opiskelijoille suunnattuja kursseja.
- Poikkeustapauksissa voidaan jatko-opintojen ohjaajan suosituksesta hyväksyä myös muita kuin jatko-opiskelijoille erityisesti järjestettyjä kursseja.

6.3. Kirjallisuus

Opintoja voi suorittaa myös tenttimällä alan tieteellistä kirjallisuutta. Suoritettavasta kirjallisuudesta on tutkintovaatimukseen merkittävä näkyviin tentaattorin ja laajuuden lisäksi kirjan tekijä, nimi, painovuosi ja sivumäärä.

Joillain osastoilla on laadittu listaus jatko-opinnoissa yleisesti käytetystä kirjallisuudesta. Listaus toimii suuntaa antavana ohjeistuksena kirjallisuuden käytöstä opintosuoritukseen ja suorituksen laajuuden määrittämisestä opintopisteinä tai – viikkoina.

Laajuuden määrittämisessä voi käyttää tyypillisesti apuna myös tentittävän teoksen sivumäärää:

40–70 sivua = 1 op / 70–100 sivua = 1 ov

6.4. Perustutkintoihin kuuluvat opintojaksot

DI-tasoisia opintoja voidaan sisällyttää ainoastaan tutkimusalaa tukeviin opintoihin. Näiden opintojen laajuus on enintään **15 op (10 ov)**.

6.5. Muut tieteelliset opintosuoritukset

Muita tieteellisiä opintosuorituksia voivat olla esim. konferenssit ja seminaarit. Seminaarit, joita järjestävä organisaatio tarjoaa jatko-opintosuorituksiksi omille opiskelijoilleen, hyväksytään tavallisesti jatko-opintoihin järjestävän organisaation arvion mukaisena.

Jatkotutkintoon voi sisällyttää enintään **8 op (5 ov)** konferensseista ja seminaareista saatavia suorituksia edellyttäen, että niihin liittyy opintosuorite (esim. kirjallinen/suullinen kuulustelu tai raportti).

LTY:n yliopistopedagogiikan kokonaisuuden **25 op (15 ov)** suorittaneet voivat sisällyttää ko. kokonaisuuden tutkimusalaa tukeviin opintoihin **8 op:n (5 ov:n)** laajuisena

7. Jatko-opintojen arvosanat (72 §) ja tutkintotodistus (26 §)

- Jatko-opintosuoritukset arvostellaan aina asteikolla hyväksyty, kiittäen hyväksyty, hylätty.
- Asteikkoa 1-5 voidaan käyttää vain niissä opintosuorituksissa, jotka kuuluvat perustutkintojen opetusohjelmaan.
- Kaikissa rekisteriin vietävissä osasuorituksissa tulee olla arvosana.
- Jatko-opintojen ohjaaja muuttaa tarvittaessa muualla suoritettujen jatko-opintosuoritusten arvosanat LTY:n asteikolle.
- Pääaineesta voidaan antaa arvosana kiittäen hyväksyty silloin, kun opintopistemäärillä painotettuna yli puolet opinnoista on suoritettu arvosanalla kiittäen hyväksyty. Jos osasuoritusten arvostelu on suoritettu asteikolla 1-5, arvosanat 4 ja 5 vastaavat kiittäen hyväksytyä ja arvosanat 1-3 hyväksytyä.
- Lopullinen harkintavalta pääaineen kokonaisarvosanasta on ohjaajalla.

Jatkotutkinnon todistukseen kirjoitetaan

- tutkintonimike ja koulutusala
- tutkimusalan opinnot ja arvosana (ei yksittäisten opintojaksojen arvosanoja)
- oppinäytetyön nimi ja arvosana

Lisäksi tohtorin tutkintotodistukseen kirjoitetaan tiedot väitöstilaisuudesta, vastaväittäjistä ja valvojasta.

Kaikista tutkimusalaa tukevista opintosuorituksista merkitään tutkintotodistuksen liitteelle suorituksen arvosana. Tutkimusalaa tukevista opinnoista ei anneta kokonaisarvosanaa.

8. Jatko-opintopalvelut teknillisessä tiedekunnassa

Jatko-opiskeluanomus, lopulliset tutkintovaatimukset, lisensiaatintutkimuksen tarkastajien määrääminen ja lisensiaatintutkimuksen arvostelu käsitellään teknillisen tiedekunnan tiedekuntaneuvostossa.

Yhteyshenkilöt:

- *Kemiantekniikka, Konetekniikka, Matematiikka ja fysiikka:*
Opintopäällikkö Sari Damstén
huone 2314 (tiedekunnan toimisto)
puh. (05) 621 2492, GSM 0400 176 701
sari.damsten@lut.fi
- *Energia- ja ympäristötekniikka, Sähkötekniikka*
Opintosuunnittelija Marjaana Lehtinen
huone 3419 (Energia- ja ympäristötekniikan osasto)
puh. (05) 621 2751
marjaana.lehtinen@lut.fi

9. Jatko-opintopalvelut opintotoimistossa

Jatko-opintorekisteriin, opiskelutodistuksiin, väitösprosessiin, väitöskirjaan ja tutkintotodistuksiin liittyvät asiat hoidetaan opintotoimistossa.

Yhteyshenkilö:

- Toimistos sihteeri Eeva Häyrinen
huone 5116 (opintotoimisto)
puh. (05) 621 6057, GSM 80 6057 tai 0400 295 165
eeva.hayrinen@lut.fi

10. LTY:n yhteinen ohjeistus

LTY:n www-sivuilla on jatko-opintoihin liittyvää yliopiston yhteistä ohjeistusta kootusti osoitteessa <http://www.lut.fi/fi/opiskelu/jatko-opiskelijat/index.html>

10.1. Tohtoriväitökseen liittyvät menettelyt ja ohjeet

http://www.lut.fi/fi/opiskelu/jatko-opiskelijat/vaitosopas_fi.pdf

- Väitöskirjan tarkastuksen eri vaiheet ja työnjako
- Väitöskirjalautakunnan toiminta
- Väitöskirjan esitarkastajien ja vastaväittäjien valintaperiaatteet
- Ohjeita väitöskirjan esitarkastajille ja västäväittäjille
- Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa noudatettava järjestys tohtoriväitöstilaisuudessa

II Tutkijakoulutoiminta

1. Energiatekniikan tutkijakoulu

Lappeenrannan teknillisen yliopiston Energia- ja ympäristötekniikan osasto osallistuu energiatekniikan tutkijakouluun. <http://www.hut.fi/Units/Energy/suomi/tutkijakoulu.html>

Osapuolina toimivat

- Teknillinen korkeakoulu, Jyväskylän yliopisto, Lappeenrannan teknillinen yliopisto, Oulun yliopisto, Tampereen teknillinen yliopisto, Åbo Akademi, Energiafoorumi ry, VTT Prosessit

Opiskelijapaikkojen haku

- Haku erikseen ilmoitettavana aikana
- Tutkijakoulun tarkoituksena on yhdistää ja verkottaa eri yliopistojen energiatekniikan jatko-opiskelijat
- Tutkijakoulu rahoittaa oppilaidensa osallistumista kursseille toisilla paikkakunnilla

Tutkijakoulun opiskelijoiden rooli

- Päätoimisten opiskelijoiden lisäksi kouluun haetaan myös muualla tutkivia tai työskenteleviä jatko-opiskelijoita

- Koulu tarjoaa uusia opintojaksuja, matka-avustuksia ja verkottumista
- Opiskelijoilta edellytetään tavoitteellista opintosuunnitelmaa ja sen vuosittaista tarkistusta
- Koulu tukee yhteyksiä muihin tutkijoihin, yrityssektoriin, rahoittajiin ja kansainväliseen yhteistyöhön
- Tavoitteena alan merkittävä vuositapahtuma eli vuosiseminaari

Opintojaksot:

<http://www.hut.fi/Units/Energy/suomi/tutkijakoulu/kurssit.html>

2. Laskennallisen virtausdynamiikan tutkijakoulu (CFD)

Tutkijakoulutusohjelmassa on mukana laboratoriota ja/tai laitoksia Teknillisestä korkeakoulusta, Tampereen teknillisestä yliopistosta, Lappeenrannan teknillisestä yliopistosta, Jyväskylän yliopistosta ja Åbo Akademiasta.

LTY:sta tutkijakoulutusohjelmaan osallistuvat termodynamiikan-, lämpö- ja virtaustekniikan-, ydinvoimatekniikan ja ympäristötekniikan laboratoriot. Tutkijakoulusta saa lisätietoja www-osoitteesta: <http://www.cfd-gs.hut.fi>.

3. Graduate School in Chemical Engineering (GSCE)

Kemiantekniikan osasto osallistuu LTY:n, Åbo Akademin, Teknillisen korkeakoulun sekä Oulun yliopiston yhteiseen tutkijakoulutusohjelmaan. Mahdollisista avautuvista tutkijapaikoista ilmoitetaan kemiantekniikan osaston ilmoitustaululla sekä tutkijakoulun nettisivuilla (www.abo.fi/gsce/).

Ohjelman puitteissa järjestetään näillä neljällä paikkakunnalla englanninkielisiä intensiivikursseja, joita kemiantekniikan jatko-opiskelijat voivat sisällyttää jatko-opintoihinsa.

Tutkijakoulun koordinaattorina LTY:ssa toimii professori Erkki Paatero, puh. (05) 621 2163.

4. International Ph.D. programme in Pulp and Paper Science and Technology (PaPSaT)

Lappeenrannan teknillinen yliopisto järjestää yhdessä kuuden muun paperi- ja sellutekniikan aloilla opetusta ja tutkimusta harjoittavan yliopiston kanssa tätä tutkijakoulutusohjelmaa. Muut ohjelman järjestämiseen osallistuvat yliopistot ovat Åbo Akademi, Teknillinen korkeakoulu, Helsingin yliopiston maatalous- ja metsätieteellinen tiedekunta, Jyväskylän yliopisto, Tampereen teknillinen yliopisto ja Oulun yliopisto.

Ohjelman opiskelijat suorittavat jatko-opintonsa ohjelmasta vastaavien yliopistojen järjestämien opintojaksojen valikoiman puitteissa ja tekevät väitöskirjatutkimustaan kotiyliopistonsa asianomaisen laboratorion ohjauksessa. Opintojaksot järjestetään englanninkielisinä ja pääsääntöisesti intensiivikursseina.

Koulutusohjelma alkoi vuoden 1995 alusta. Ohjelmassa opiskelua varten on mahdollista saada Opetusministeriön ja Suomen Akatemian rahoittamana tutkijakoulutettavan virka. Tarkempia tietoja koulutusohjelmasta sekä opiskelijavalinnoista ja avautuvista tutkijapaikoista antaa LTY:ssa paperitekniikan professori Hannu Manner, puh. (05) 621 2162

tai ohjelman koordinaattori Sari Kärkkäinen TKK:ssa, puh. (09) 451 4166.
<http://www.tkk.fi/Units/Papsat/index.html>

5. Polymeerien ja polymeeripohjaisten monimateriaalien prosessoinnin tutkijakoulu (POPPOK)

Polymeerien ja polymeeripohjaisten monimateriaalien prosessoinnin tutkijakoulu on opetusministeriön rahoittama tutkijakoulu, jonka osapuolina ovat Tampereen teknillisen yliopiston Materiaaliopin, Biomateriaalitekniikan ja Kuitumateriaalitekniikan laitokset, Teknillisen korkeakoulun Polymeeritekniikan ja Kevytrakennetekniikan laboratoriot, Åbo Akademin Teknisen polymeerikemian laboratorio sekä Lappeenrannan teknillisen yliopiston Konepaja- ja levytyötekniikan laboratorio. Tutkijakoulun tavoitteena on tuottaa suomalaiselle teollisuudelle ja talouselämälle polymeeripohjaisten materiaalien prosessointiin perehtyneitä tohtoreita. Tutkijakoulun painopistealueita ovat muovien ja polymeerien prosessointi, polymeeripohjaisten monimateriaalien prosessointi, lisäaineiden vaikutus prosessointiin, polymeerien molekyyliarakenteen vaikutus prosessointiin, reologia, työvälitekniikat, mikroskopia sekä mallinnus ja simulointi.

Tutkijakoulun yhteyshenkilönä Lappeenrannan teknillisellä yliopistolla toimii professori, TkT Juha Varis, puh. (05) 621 2407.

Lisätietoa tutkijakoulun tavoitteista ja toiminnasta tutkijakoulun kotisivuilta
<http://www.tut.fi/plastics/tutkijakoulu/>.

6. Teknillisen mekaniikan tutkijakoulu (TMTK)

Teknillinen mekaniikka on kone- ja rakennustekniikan perustiede, joka yhdistää fysiikan, matematiikan, mekaniikan ja tietotekniikan periaatteita koneiden, laitteiden, rakenteiden ja kontinuumin lujuuskäyttäytymisen analyysiin ja tutkimukseen. Teknillisen mekaniikan valtakunnallinen tutkijakoulu koordinoi ja edistää Suomen teknillisen mekaniikan ja sen lähitieteiden jatkokoulutusta järjestämällä valtakunnallisia tutkijakoulukursseja ja informoimalla eri yksiköissä olevasta jatko-opiskeluun soveltuvasta opetustarjonnasta. Tavoitteena on kouluttaa korkean tason asiantuntijoita ja tutkijoita elinkeinoelämän, tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen tehtäviin.

Tutkijakouluun kuuluvat Jyväskylän yliopisto, Lappeenrannan teknillinen yliopisto, Oulun yliopisto, Tampereen teknillinen yliopisto ja Teknillinen korkeakoulu (koordinaattori).

Tutkijakoulun toimintaperiaatteet ja sen järjestämä jatko-opinto-ohjelma löytyvät tutkijakoulun kotisivuilta <http://www.tkk.fi/Units/Materialmechanics/>

Tutkijakoulun yhteyshenkilönä LTY:ssa toimii professori Gary Marquis, puh. (05) 621 2447.

7. Inversio-ongelmien tutkijakoulu

<http://www.mathstat.helsinki.fi/research/inverseproblems/gradschool/>

Tutkijakoulun yhteyshenkilönä LTY:ssa toimii professori Heikki Haario, puh. (05) 621 2825.

8. Sähkötekniikan tutkijakoulu (GSEE)

Sähkötekniikan tutkijakoulu on valtakunnallinen tohtorikoulutusohjelma, joka toteutetaan yhteistyönä eri sähkövoimatekniikan osa-alueilla toimivien tutkimus- ja koulutusyksiköiden kesken. Ohjelman toteuttajina ovat Teknillisen korkeakoulun sähkömekaniikan, sähkön käytön ja tehoelektronikan, sähköverkko-, valaistus- ja suurjännitetekniikan laboratoriot, Tampereen teknillisen yliopiston sähkövoimatekniikan ja tehoelektronikan laitokset, Lappeenrannan teknillisen yliopiston sähkötekniikan osasto, Vaasan yliopiston sähkötekniikka ja VTT:n energiajärjestelmien tutkimusalue.

Tutkijakoulun toimintaperiaatteet ja sen järjestämä jatko-opinto-ohjelma löytyvät tutkijakoulun kotisivuilta www.ee.lut.fi/tutkijakoulu/. Sähkötekniikan tutkijakoulun koordinaattorina toimii tutkijaopettaja Pia Salminen, puh. (05) 621 6780.

III Teknillisen tiedekunnan järjestämät jatko-opintokurssit

1. Energia- ja ympäristötekniikka

Energia- ja ympäristötekniikan opetus- ja tutkimusalueeseen kuuluvat erilaiset energian tuotanto-, siirto- ja käyttöprosessit sekä niihin liittyvät taloudelliset näkökohdat ja ympäristövaikutukset.

Professori (ma), dosentti Jari Backman, Virtaustekniikan laboratorio
puh. (05) 621 2750

- virtaus- ja lämpövoimakoneet
- termiset turbokoneet
- suurnopeustekniikka

Professori (ma) TkT Mika Horttanainen, Energia- ja ympäristötekniikan laboratorio
puh. (05) 621 2726

- jätehuoltotekniikka
- jätehuoltojärjestelmät
- jätteiden energiahyötykäyttö
- polttotekniikka

Professori (ma) TkT Timo Hyppänen, Energia- ja ympäristötekniikan laboratorio
puh. (05) 621 2787

- monifaasivirtaukset
- lämpö-, virtaus- ja polttotekniikan mallintaminen
- lämpö-, virtaus- ja polttotekniikka
- voimalaitoskattilat, leijukerrokset

Professori Lasse Koskelainen, Voimalaitostekniikan laboratorio
puh. (05) 621 2703

- sähkö- ja lämmöntuotanto
- kaukolämmitys ja -jäähdytys
- voimalaitosmallit ja tietojärjestelmät
- höyrykattilat
- projektihallinto
- kunnossapitotekniikka

Professori Riitta Kyrki-Rajamäki, Energia- ja ympäristötekniikan laboratorio
puh. (05) 621 2705

- ydinvoimalaitosten mallinnus
- onnettomuusanalyysit
- termohydraulinen suunnittelu
- reaktorifysiikka ja -dynamiikka
- ydinpolttoaine

Professori Jaakko Larjola, Virtaustekniikan laboratorio
puh. (05) 621 2707

- lämpö- ja virtaustekniikka
- hydro- ja aerodynamiikka
- virtaus- ja lämpövoimakoneet
- termiset turbokoneet
- suurnopeustekniikka
- tribologia

Professori Lassi Linnanen, Energia- ja ympäristötekniikan laboratorio
puh. (05) 621 2759

- strateginen ympäristöjohtaminen
- ympäristöliiketoiminta
- ympäristö- ja laatujohtaminen
- yritysten yhteiskuntavastuu
- systeemi-innovaatiot ja kestävä kehitys

Professori Esa Marttila, Energia- ja ympäristötekniikan laboratorio
puh. (05) 621 2714

- lämpö- ja virtaustekniikka
- prosessitekniikka
- kiintoainepäästöjen hallinta
- nestemäisten päästöjen hallinta
- kaasumaisten päästöjen hallinta
- materiaalityönteon energiataseet
- LVI-tekniikka
- LTO-järjestelmät
- rakentamisen ympäristötekniikka

Professori (ma) TKT Tapio Ranta, Energia- ja ympäristötekniikan laboratorio
puh. (015) 355 6820

- biopolttoaineiden tuotanto- ja käsittelytekniikka
- biopolttoaineiden hankintajärjestelmä- ja kustannustarkastelut
- polttoainekauppa ja logistiikkamallit
- biopolttoaineiden hankinnan ja jalostuksen liiketoimintamallit

Professori Pertti Sarkomaa, Teknillisen termodynamiikan laboratorio
puh. (05) 621 2700

- termodynamiikka
- lämmönsiirto
- virtaustekniikka
- reaktiivisten aineiden monifaasivirtaus

- poltto- ja kaasutustekniikka
- prosessitekniikka
- energiatalous
- LVI-tekniikka ja jäähdytystekniikka
- rakennusten ja teollisuuden energian säästö
- prosessien ja energiasysteemien simulointi ja teknistaloudellinen optimointi
- tuotekehitys

Professori Risto Tarjanne, Energia- ja ympäristötekniikan laboratorio

puh. (05) 621 2776

- energiatalous
- kannattavuuslaskut
- energian hinnan määrittäminen
- kehitysmaiden energiatalous

Energia- ja ympäristötekniikan jatko-opintojaksot

BH20AJ100	NUMERICAL MODELING AND DATA ANALYSIS METHODS IN HEAT AND FLUID FLOW ENGINEERING: MACROSCALE AND NANOSCALE	10 ECTS cr

Lecturer

D.Sc. (Tech.) Payman Jalali

Aims

This course is organized to introduce different types of numerical methods used in heat and fluid flow engineering for problems in macroscale and nanoscale. Moreover, specific practical applications are introduced for which certain numerical simulation methods are employed.

Contents

Basic equations in fluid and heat flow; The artificial compressibility method for Navier-Stokes equations (Finite-difference method); Finite-element method for heat equation; Boundary element method in potential problems; Finite-volume method; Introduction to dynamical system approach for the modeling of turbulence; Semi-deterministic methods of turbulence modeling; Wavelets: the mathematical functions as filters in turbulence modeling; Introduction to molecular dynamics (MD) simulations; Event-driven algorithm in MD simulations (Hard-sphere model); Finite-difference method in MD simulations (Verlet algorithm); Thermodynamical and transport properties calculated from MD simulations; Introduction to Monte Carlo (MC) simulations; Basic knowledge of statistics for the analysis of fluctuations and time series (Probability Density Function, moments of a function, joint statistics and statistical independence, correlation and autocorrelation function, discrete Fourier transform, power spectrum); Windowed Fourier Transform (WFT), a time-dependent analysis of frequency content of time series; Wavelets and their applications in signal processing and function approximation; Overall view of heterogeneous media; Microstructural characterization of multiphase materials; Transport phenomena within multiphase materials; Granular materials and particulate systems (physics, modeling and experiments); Magnetic fluids (applications and modeling); Nanofluids and their revolutionary role in heat transfer; Numerical modeling in biological systems.

Teaching Methods 14 h lectures + 14 h practices, homework, project on 3rd period.
14 h lectures + 14 h practices, homework, seminar on 4th period.
Material available from internet, online participation possible.

Period Periods 3-4 every other year, next time in 2008.

BH20AJ105	INTRODUCTION TO TECHNICAL AND SCIENTIFIC WRITING	2-4 ECTS cr

Lecturer D.Sc. (Tech.) Payman Jalali

Aims The main purpose of this course is to help our postgraduate students and researchers to improve their skills for writing scientific articles, reports, proposals as well as presentations for research.

Contents The importance of technical and scientific writing. How scientific publications are graded? Searching databases of scientific sources. Primary steps for writing different parts of an article: Abstract, Introduction, Methods & Formulation, Results & Discussions, Conclusions, References, Figures & Tables. How to write scientific and technical reports, theses and proposals? Introduction to sophisticated word processing tools. Introduction to generating high-quality figures and demonstrations. Judgement and criticizing articles, how to rebuttal?

Teaching Methods Lectures 10 h, writing of scientific article as a project work, acting as a referee of an article, seminar presentations of project works.

Period Intensive course. Arranged biannually, depending on number of interested participants.

BH20AJ110	THEORY AND MODELING OF MULTIPHASE FLOWS	10 ECTS cr

Lecturer D.Sc. (Tech.) Payman Jalali

Aims The course gives to students basic knowledge about formulation of conservation equations for multiphase flows, gives examples of different multiphase flows found in energy engineering, and presents mathematical models, simplifying assumptions and simulation models used for solving multiphase flow problems. The course starts with an introduction to basic vector and tensor algebra and different notations commonly used in continuum mechanics.

Contents Fundamentals of continuum mechanics: Vectors in a cartesian coordinate system - Tensor algebra - Summation convention and tensor notations
Problems in continuum mechanics: Navier-Stokes equations for 1-phase fluid flows - Basic principles and definitions in two-phase flows - Conservation equations in two-phase flows
Flow Regimes in Two-Phase Flows: Bubbly Flow - Slug Flow - Annular Flow - Bulk Boiling
Mathematical Formulation of the 'Mixture Model' for Multiphase Flows: Balance equations for the mixture and continuity equation for a phase - Drag force and force balance equation - Model applications
Suspensions of solids in fluids: Fluidized beds and fluidization phenomenon - Mathematical modeling of fluidized and packed beds - Computer simulation methods in gas-solid systems.

Teaching 14 h lectures + 14 h practices, homework, project on 1st period

Methods 14 h lectures + 14 h practices, homework, seminar on 2nd period
Material available from internet, online participation possible.
Period Periods 1-2 every other year, next time in 2008.

BH20AJ115	SUMMER SCHOOL IN HEAT AND MASS TRANSFER	3-5 ECTS cr

Lämmönsiirron kesäkoulu

Lecturer responsible Professor, D.Sc. (Tech.) Pertti Sarkomaa

Aims Objective of the Summer School is to gather researchers and students from universities, research centers and industry to study and discuss about topical issues on heat and species transfer in energy and process industry. Main topic of the course will change annually.

Contents Lectures by invited lecturers from different universities, research centers and industry. Seminar presentations given by participating postgraduate students and specialists from industry.

Teaching Methods 16 h lectures and seminar presentations, web exam based on seminar material.

Listening lectures and seminar material, web exam, 3 ECTS, additional 2 ECTS credits for those who will give presentation in the summer school.

Period Intensive course.

BH30AJ100	YDINVOIMATEKNIIKAN JATKO-OPINTOKURSSI	8 op

Post Graduate Course in Nuclear Engineering

Opettajat Professori Riitta Kyrki-Rajamäki
Tuntiopettaja N.N.

Sisältö Vuosittain vaihtelevista aiheista.
Suoritustavat Luentoja ja seminaariesitelmää 28 h. Kirjatentit.
Ajankohta Lukuvuosi 2007-2008.

BH30AJ105	YDINTURVALLISUUSKURSSI	9 op

Basic Professional Training Course on Nuclear Safety

Opettajat Professori Riitta Kyrki-Rajamäki
Tuntiopettaja N.N.

Tavoitteet Muodostaa kokonaiskuva ydinvoimalaitosten turvallisuuden perusteista ja käytännöstä Suomessa vaativiin asiantuntijatehtäviin.

Sisältö Suomen oloihin sovellettu IAEA:n kurssiin perustuva "Basic Professional Training Course on Nuclear Safety".

Suoritustavat Viisi viikon pituista intensiivijaksoa, jotka sisältävät luentoja, ryhmätöitä ja harjoituksia tai omatoiminen opiskelu Internetin välityksellä (luentolyhennelmät, kalvot ja videoidut luennot).

Ajankohta Lukuvuosi 2007-2008.

BH50AJ100	KUNNOSSAPITOTEKNIIKAN JATKO- OPINTOSEMINAARI	2-9 op

Graduate Seminar on Maintenance Technology

Vastuhenkilö	Professori, TkT Lasse Koskelainen
Tavoitteet	Opintojakson tavoitteena on perehdyttää kunnossapitotekniikan erikoiskysymyksiin.
Sisältö	Seminaareja ajankohtaisista kunnossapitotekniikan asioista. Vuosittain vaihtuvat aiheet.
Suoritustavat	Kuuntelijat osallistuvat seminaariin. Tentti seminaarimateriaalista 4 op. Seminaarin tekijät laativat aiheestaan kirjoituksen, jotka kootaan julkaisuksi, seminaarin laajuudesta riippuen 2-5 op.
Ajankohta	Joka toinen vuosi järjestettävä seminaari. Seuraavan kerran lukuvuonna 2007-2008.

BH50AJ105	KATTILAPÄIVÄT	2-9 op

Graduate Seminar on Boiler Technology

Vastuhenkilö	Professori, TkT Lasse Koskelainen
Tavoitteet	Opintojakson tavoitteena on perehdyttää vuosittain vaihtuviin kattilatekniikan erikoiskysymyksiin.
Sisältö	Seminaarityö.
Suoritustavat	Kuuntelijat osallistuvat seminaariin, tentti seminaarimateriaalista 4 op. Seminaarin tekijät laativat aiheestaan kirjoituksen, jotka kootaan julkaisuksi, seminaarin laajuudesta riippuen 2-5 op. Osallistujien määrä on rajattu, seminaarin tekijät ovat etusijalla.

BH60AJ100	ILMANSUOJELUPÄIVÄT	3 op

Air Protection Seminar

Vastuhenkilö	Professori, TkT Esa Marttila
Sisältö	Ilmansuojelupäiville kutsutaan vuosittain lähes 30 luennoitsijaa. Luentoaiheet vaihtelevat vuosittain. Teemoina joka vuosi järjestettävillä ilmansuojelupäivillä on mm. ilmansuojeludirektiivit, ilmastokysymys, biologiset vaikutustutkimukset, hiukkaset, hajut, päästöjen vähentäminen ja ilmanlaatuindeksi. Kurssi järjestetään yhdessä Etelä-Karjalan kesäyliopiston, Ilmansuojeluyhdistyksen, Ympäristöministeriön ja Lappeenrannan teknillisen yliopiston kanssa.
Suoritustavat	Luentoja n.16 h, kirjallisuustyö sekä opponointi.
Ajankohta	Järjestetään vuosittain elokuussa Lappeenrannassa.
Tutkinto- vaatimukset	Osallistuminen kaksipäiväiseen seminaariin ja kirjallisuustyö.

BH60AJ105	VALTAKUNNALLISET JÄTTEEN HYÖTYKÄYTTÖPÄIVÄT	3 op

Waste Recycling Seminar

Vastuhenkilö	Professori, TkT Esa Marttila
Sisältö	Seminaarin luentoaiheet vaihtelevat vuosittain. Seminaariin kutsutaan ulkopuoliset luennoitsijat yritysten, teollisuuden ja viranomaisten piiristä. Päivillä käsitellään mm. seuraavia teemoja: Jätteiden käsittely

Suoritustavat Ajankohta	kuntasektorilla. Jätteen kaasutus ja polttotekniikat. Materiaalihyötykäytön tehostaminen. Jätteiden keräilyjärjestelmät, kuljetus ja loppusijoitus. Elinkaariarviointi.
Tutkinto-vaatimukset	Luentoja n.16 tuntia, kirjallisuustyö sekä opponointi. LTY järjestää Valtakunnalliset jätteen hyötykäyttöpäivät vuosittain marraskuussa. Osallistuminen kaksipäiväiseen seminaariin ja kirjallisuustyö.

BH60AJ110	JÄTTEEN ENERGIAHYÖTYKÄYTTÖ	2-11 op

Waste-to-energy technologies

Vastuhenkilö	Professori Mika Horttanainen
Tavoitteet	Opintojaksolla perehdytään jätteen energiahyötykäyttöön. Painopiste on jätteenpoltoon liittyvissä tekniikoissa.
Sisältö	Jätteiden ominaisuudet polton kannalta, jätteiden poltto kansainvälisesti, jätteiden esikäsittelytarpeet ennen polttoa, jätteen poltto- ja kaasutusteknologiat, jätteenpolton päästöt, päästöjen hallinta, energiakäytön jätteiden käsittely ja hyötykäyttö. Kurssi perustuu kirjaan Niessen, Combustion and Incineration processes sekä muuhun myöhemmin ilmoitettavaan materiaaliin.
Suoritustavat	Luentoja 8-14 h, 1-4 seminaariesitystä kurssimateriaaliin perustuen. Opintoviikkomäärä riippuu luentoihin osallistumisesta ja seminaariesityksien tekemisestä.
Ajankohta	Lukuvuosi 2007-2008. Osallistujamäärän mukaan joka toinen tai kolmas vuosi järjestettävä kurssi.

BH60AJ115	JÄTEHUOLTOJÄRJESTELMÄT JA ELINKAARIAJATTELU	2-8op

Waste management systems and life cycle inventory

Vastuhenkilö	Professori Mika Horttanainen
Tavoitteet	Perehdytään elinkaariajattelun soveltamiseen jätehuollossa ja jätehuoltojärjestelmien kehittämisessä.
Sisältö	Jätehuoltojärjestelmät ja niiden kehitys, elinkaariarviointi ja sen soveltaminen jätteisiin ja jätehuoltoon, esimerkitapauksia, jätteiden keräily ja käsittely, esimerkki LCI-mallinnuksesta jätehuollossa
Suoritustavat	Kurssi perustuu kirjaan McDougall et al., Integrated Solid Waste Management: a Life Cycle Inventory. Kirja käydään läpi seminaariesitysten muodossa. Lisäksi tehdään harjoitustyönä jätehuoltojärjestelmän esimerkitapauksen tarkastelu kirjassa opituilla menetelmillä. Suoritettava opintoviikkomäärä riippuu seminaareihin osallistumisesta ja esitysten pitämisestä.
Ajankohta	Joka toinen tai kolmas vuosi järjestettävä kurssi. Järjestetään seuraavan kerran lukuvuonna 2008-2009, jos halukkaita osallistujia on riittävästi.

BH60AJ120	JÄTEHUOLLON TALOUSKYSYMYKSET	2-5op

The Economics of Waste

Opettajat	Professori Lassi Linnanen Professori Mika Horttanainen
Tavoitteet	Kesäkoulun tavoitteena on koota yhteen yliopistoista, tutkimuskeskuksista ja teollisuudesta tulevia asiantuntijoita pohtimaan ja opiskelemaan ajankohtaisia lämmön siirtoon, virtaustekniikkaan sekä energia- ja prosessiteknologiaan liittyviä asioita. Kurssin teema vaihtelee vuosittain.
Sisältö	Kutsuttujen luennoitsijoiden pitämiä esityksiä heidän erityisosaamisaloiltaan. Kesäkouluun osallistuvien jatko-opiskelijoiden ja teollisuuden edustajien seminaariesityksiä.
Suoritustavat	16 h luentoja ja seminaariesityksiä, verkkotentti. Luentojen ja seminaariesitysten seuraaminen, tentti, 3 op, jos lisäksi pitää itse seminaariesityksen + 2op = 5 op.
Ajankohta	Intensiivikurssina kesäkuussa.

BH60AJ125	YMPÄRISTÖJOHTAMISEN JATKO- OPINTOSEMINAARI	2-9 op

Graduate Seminar on Environmental Management

Vastuhenkilö	Professori, KTT Lassi Linnanen
Tavoitteet	Opintojakson tavoitteena on perehdyttää ympäristöjohtamisen erikoiskysymyksiin.
Sisältö	Seminaareja ajankohtaisista ympäristöjohtamisen aiheista.
Suoritustavat	Opintojakson suorittajat osallistuvat seminaariin. Tentti seminaarimateriaalista 4 op. Seminaarin tekijät laativat aiheestaan kirjoitelman, laajuudesta riippuen 2-5 op.
Ajankohta	Joka toinen vuosi järjestettävä seminaari. Järjestetään seuraavan kerran lukuvuonna 2007-2008.

2. Kemianteekniikka

Kemianteekniikan osasto on yksi LTY:n johtavia yksiköitä tutkimuksessa. Osastolla annetaan kemianteekniikan, prosessiteekniikan, kemian ja paperiteekniikan jatkokoulutusta, joka tähtää tekniikan lisensiaatin tai tekniikan tohtorin tutkintoihin. Lisäksi osastolla on mahdollista suorittaa jatko-opintoja, jotka tähtäävät filosofian tohtorin tutkinnon suorittamiseen.

Professori Juha Kallas, Erotustekniikan laboratorio
puh. (05) 621 2132

- aineensiirtoilmiöt ja niihin liittyvät erotustekniikat
- kiteytys
- adsorptio
- ympäristötekniikan yksikköoperaatiot
- vesien käsittely

- kaasujen käsittely
- mekaaniset yksikköprosessit:
  - jauhatus
  - mekaaniset erotusprosessit
  - kiintoaineen käsittely
  - suodatus

Professori Andrzej Kraslawski, Systemiteknikan laboratorio

puh. (05) 621 2139

- method for identification of the portfolio of research projects
- reuse of information and knowledge in process design
- method for identification of the emerging research and patenting issues in process engineering

Professori Matti Lindström, Fysikaalisen kemian laboratorio

puh. (05) 621 2107

- teknillinen sähkökemian
- fysikaaliskemialliset mittaustekniikat
- elektrolyyttiliuokset

Professori Hannu Manner, Paperiteknikan laboratorio

puh. (05) 621 2162

- kierto-vesijärjestelmien sulkeminen, massaliimaus, mekaaniset massaprosessit, retentio ja vedenpoisto

Professori Marianne Nyström, Membraaniteknikan ja teknillisen polymeerikemian laboratorio

puh. (05) 621 2160

- kalvotekniikka, erityisesti ultra- ja nanosuodatus
- suodattimien tukkeutuminen
- polymeerien modifiointi ja karakterisointi
- proteiinit ja sokerit
- polymeerit paperin valmistuksessa
- kalvosuodatus ääriolosuhteissa

Professori Erkki Paatero, Teknillisen kemian laboratorio

puh. (05) 621 2163

- kemialliset erotusmenetelmät
- kemiallinen reaktiotekniikka
- katalyyysi

Tutkijaopettaja Satu-Pia Reinikainen, Epäorgaanisen ja analyttisen kemian laboratorio

puh. (05) 621 2112

- analyysimenetelmien luotettavuuden arviointi- ja seurantamenetelmien kehittäminen
- kemometria, erityisesti monimuuttujamenetelmien analyttiset sovellutukset
- ympäristö- ja hivenaineanalytiikka

Professori Ilkka Turunen, Tuote- ja prosessikehityksen laboratorio

puh. (05) 621 2165

- prosessisuunnittelun ja –kehityksen metodiikka
- prosessien mallinnus ja simulointi
- prosessien intensivointi
- mikroprosessitekniikka
- prosessi-integrointi
- teollisuusprosessien laitekehitys, erityisesti monifaasireaktorit

Kemiantekniikan jatko-opintojaksot

BJ20AJ100	CHEMICAL ENGINEERING UNIT OPERATIONS II	8 ECTS cr

Kemiantekniikan yksikköoperaatiot II

Lecturers	Professor, D.Sc. (Tech.) Juha Kallas Senior assistant, D. Sc. (Tech.) Harri Niemi
Aims	To familiarize students with separation techniques and the theory of mass transfer more extensively than in the courses BJ20A0400 Kemiantekniikan yksikköoperaatiot I A and BJ20A0450 Kemiantekniikan yksikköoperaatiot I B.
Contents	The topics are as follows: 1. Membrane Separation: Mass transfer, modelling, process design, simulation of industrial membrane processes. 2. Adsorption: theory, equipment, design of adsorption columns, and applications in industry and purification of fluids.
Teaching Methods	Lectures 12 h, exercises 28 h. Individual literature report on selected topics and seminar presentation. Written examination.
Literature	Will be informed at lectures.
Period	Lectured annually (autumn term)

BJ20AJ105	CHEMICAL ENGINEERING UNIT OPERATIONS III	8 ECTS cr

Kemiantekniikan yksikköoperaatiot III

Lecturers	Professor, D.Sc. (Tech.) Juha Kallas Docent, D.Sc. (Tech.) Marjatta Louhi-Kultanen
Aims	To familiarize students with separation techniques and the theory of mass transfer more extensively than in the courses BJ20A0400 Kemiantekniikan yksikköoperaatiot I A and BJ20A0450 Kemiantekniikan yksikköoperaatiot I B.
Contents	The topics are as follows: 1. Industrial Crystallization: theory, operation and design of crystallizers, and the basics of precipitation. 2. Multicomponent mass transfer: differences between mass transfer in binary and multicomponent systems, basic theory and examples in evaporation, distillation, desorption, membrane separation, heterogeneous reaction etc.
Teaching Methods	Lectures 12 h, exercises 28 h. Laboratory work, reports passed. Individual literature report on selected topics and seminar

Literature presentation. Written examination.
Period Will be informed at lectures.
Lectured annually (autumn term)

BJ20AJ110	ADVANCED COURSE IN ENVIRONMENTAL TECHNOLOGY	10 ECTS cr

Ympäristötekniikan jatkokurssi

Lecturers Professor, D.Sc. (Tech.) Juha Kallas
Professor (Tallinn University of Technology), D.Sc. (Tech.) Rein Munter

Aims To teach students to use the new role of chemistry and technology in today's community.

Contents Recent results of "green chemistry" and treatment of industrial and municipal wastes. Closing of water cycles.

Teaching Methods Lectures 12 h, exercises 24 h. Individual literature report on selected topics and seminar presentation.

Literature Period To be announced later.
Lectured annually (spring term)

BJ20AJ115	FILTRATION AND MIXING	10 ECTS cr

Suodatus ja sekoitus

Lecturers Lecturer, D.Sc. (Tech.) Ritva Tuunila
Docent, D.Sc. (Tech.) Tuomas Koironen
Docent, D.Sc. (Tech.) Marjatta Louhi-Kultanen

Aims To familiarize students with solid-liquid separation techniques and mixing processes.

Contents The topics are as follows:
Filtration: fundamentals of filtration, filtration methods, operation of filters, cake formation and washing, deliquoring, design and modeling of filters.
Mixing: fundamentals of mixing, rheology, mixing equipment, design of mixers and scale-up.

Teaching Methods Lectures 28 h, exercises 28 h. Laboratory work, reports passed. Individual literature report on selected topics and seminar presentation. Written examination.

Literature Period Additional material will be informed at lectures.
Lectured annually (spring term)

BJ20AJ120	YKSIKKÖOPERAATIOIDEN SEMINAARI	12 op

Advanced Course in Unit Operations

Opettajat Professori, TkT Juha Kallas
Yliassistentti, TkT Harri Niemi
Dosentti, TkT Marjatta Louhi-Kultanen
Lehtori, TkT Ritva Tuunila

Tavoitteet Tutustuttaa opiskelijat tarkemmin ympäristötekniikan ja kemiantekniikan erotusprosessien kokeellisen tutkimuksen menetelmiin sekä laskentamenetelmiin.

Sisältö	Opintojaksoon kuuluu laajempi kokeellinen työ tai laajempi laskentatyö. Työn aihe ilmoitetaan työtä aloitettaessa.
Suoritustavat	Seminaareja 14 h, ohjausta 28 h, tehtäviä n. 240 h. Hyväksytyt raportin kirjallisuusosa ja kokeellinen osa. Hyväksytyt seminaariesitelmät molemmista osista. Työselostukset saatava valmiiksi viimeistään vuoden kuluttua työn aloittamisesta.
Kirjallisuus Ajankohta	Ilmoitetaan luentojen yhteydessä. Syys- ja kevätlukukausi

BJ30AJ100	PROSESSITUTKIMUKSEN, -KEHITYKSEN JA -SUUNNITTELUN MENETELMÄT	3-6 op
<i>Methodology in Process Research, Development and Design</i>		

Opettaja	Professori, TkT Ilkka Turunen
Tavoitteet	Opintojakson tavoitteena on perehdyttää valittuihin alan uusimpiin ja ajankohtaisiin menetelmiin.
Sisältö	Kulloinkin valitun aiheen mukaisesti.
Suoritustavat	Luentoja ja seminaariesitelmää 28 h, harjoitustehtäviä.
Ajankohta	Toteutetaan tarpeen mukaan
Esitiedot	Sovitaan erikseen

BJ30AJ105	PROJECT ON PROCESS AND PLANT DESIGN	11 ECTS cr
<i>Prosessi- ja tehdassuunnittelu</i>		

Lecturer	Professor, D.Sc. (Tech.) Ilkka Turunen
Aims	The purpose is to make students familiar with process and plant design with the help of an extensive project work.
Contents	The projects are carried out in groups of five students. The topics are from industry. A typical topic is a feasibility study of a process covering a brief market survey, comparison of process alternatives, preliminary process design (process flowsheet, mass and energy balances, sizing of main equipment), lay-out, cost and profitability estimation. Different aspects are emphasized in different projects, depending on the topic.
Teaching Methods	Lectures 10 h, project meetings. Design and project work about 280 h.
Period	No examination. Lectured annually (autumn term)

BJ30AJ110	PROCESS SIMULATION	6 ECTS cr
<i>Prosessisimulointi</i>		

Lecturers	Senior Assistant, D.Sc. (Tech.) Yury Avramenko M.Sc. (Tech.) Juha Leppävuori Lecturer(s) responsible: Professor, D.Sc. (Tech.) Ilkka Turunen
Aims	To make students familiar with process simulation as a tool in development, design and operation in chemical and pulp and paper industry.
Contents	Basics of process simulation. Steady-state and dynamic simulation. Introduction to ASPEN and BALAS-software. Examples of industrial simulation cases for process design.

Teaching Methods	Lectures 28 h, simulation exercises as guided individual assignments.
Period	Lectured annually (spring term)

BJ30AJ115	PROCESS AND PRODUCT INNOVATIONS	12 ECTS cr

Tuote- ja prosessi-innovaatiot

Lecturers	Professor, D.Sc. (Tech.) Tuomo Kässi Professor, D.Sc. (Tech.) Olli Pyrhönen Researcher/Teacher, D.Sc. (Tech.) Ville Ojanen Researcher/Teacher, D.Sc. (Tech.) Kimmo Kerkkänen Researcher/Teacher, D.Sc. (Tech.) Riku Pöllänen Lecturer(s) responsible: Professor, D.Sc. (Tech.) Ilkka Turunen
Aims	To get acquainted with the generation of innovations and new technology, the typical methods, problems and their solutions. To train project and teamwork in interdisciplinary, international environment. To get acquainted with product and process development. To train and deepen many skills learned in other connections.
Contents	Methods of product and process development. Interdisciplinary R & D activities as project and teamwork. Development of new technology, patenting.
Teaching Methods	Informational lectures, 6 h/period. Project meetings, 6 h/period. Independent project and teamwork in groups of 4-8 students approximately 300 h/student.
Period	Period 3-4,1-2

BJ40AJ100	CREATIVE DESIGN	5 ECTS cr

Luova suunnittelu

Lecturer	Professor, Ph.D. Andrzej Kraslawski
Contents	Types of innovation. Product, process, service innovation. Innovations in process engineering. Models of creativity. Enhancement of creativity (brainstorming, synectics, morphological analysis, case-based reasoning, quality function deployment, TRIZ).
Teaching Methods	Lectures and exercises 56 h. Subject of exercises: debottlenecking, operation problems, control problems, new products design. Exercises and presence at the lectures. Written examination.
Period	Lectured annually (autumn term)

BJ50AJ100	ADVANCED COURSE IN MEMBRANE TECHNOLOGY	5 ECTS cr

Kalvotekniikan jatkokurssi

Lecturer	Professor, Ph.D. Marianne Nyström
Aims	To give the student a deeper understanding on membrane technology and its use in various applications.
Contents	Membrane processes (microfiltration, ultrafiltration, nanofiltration, reverse osmosis, pervaporation, membrane distillation, membrane reactors, membrane bioreactors, membrane contactors, electro dialysis

etc.). Novel membranes and their manufacturing, materials, modification and characterisation. Calculations, modeling and applications.

**Teaching
Methods
Literature
Period**

Intensive course. Lectures and seminars 40 h, individual assignments. Final exam.

Will be announced at the beginning of the course. Lecture notes.

Lectured every second year or when needed, the next time January 2008.

BJ50AJ105	SYNTEETTISET POLYMEERIT: LIIMAT JA HARTSIT	5 op

Synthetic Polymers: Glues and Resins

The course will be given in English if required.

Opettajat

Professori, FT Marianne Nyström
Professori, TkT Ilkka Pöyhönen

Tavoitteet

Syventää opiskelijan tietämystä synteettisten polymeerien kemiasta, määritysmenetelmistä ja käytöstä teollisuudessa.

Sisältö

Hartsien ja liimojen valmistus ja niiden käyttö teollisuudessa, erikoisesti puunjalostusteollisuudessa. Synteettisten polymeerien valmistus. Homopolymeerit, kopolymeerit ja polymeerien silloitus. Polymeerien kemialliset reaktiot ja analyysimenetelmät. Polymeerien käyttökohteet. Hartsit ja liimat.

Suoritustavat

Intensiivikurssi.

Luentoja 35 h ja seminaarityö. Seminaarityö, harjoitukset, tehdaskäynti ja loppuentti.

Ajankohta

Luennoidaan joka toinen vuosi, seuraavan kerran syksyllä 2008.

BJ50AJ110	PROTEIINIEN KEMIA JA MIKROBIOLOGIA	4 op

Protein Chemistry and Microbiology

The course will be given in English if required.

Opettajat

Professori, FT Marianne Nyström
TkT, Svetlana Butylina
Dosentti, FT Sinikka Parkkinen
Tuntiopettaja N. N.

Tavoitteet

Syventää opiskelijan tietämystä proteiinien kemiasta ja polyelektrolyyttien kemiasta. Opintojakso antaa myös tietoa proteiinien hyödyntämisestä sekä mikrobiologian perustietoa, varsinkin elintarviketekniikassa esiintyvistä mikrobeista.

Sisältö

Proteiinien rakenne ja kemialliset reaktiot. Proteiinien karakterisointimenetelmät. Proteiinien erotus ja fraktiointi käyttämällä kromatografisia menetelmiä ja suodatusmenetelmiä. Elintarvikkeiden tärkeät proteiinit. Mikrobien luokitus, kemia, analysointi ja viljelymenetelmät.

Suoritustavat

Luentoja 28 h, laboratoriotöitä 40 h.

Luennot, laboratoriotyöt ja loppuentti.

Ajankohta

Luennoidaan seuraavan kerran keväällä 2008.

BJ60AJ100	PAPERITEKNIIKAN JATKO-OPISKELIJA- SEMINAARI	3 op

Post Graduate Seminar in Paper Technology

Opettajat	Professori, TkL Hannu Manner
Tavoitteet	Opintojakson tarkoituksena on tukea paperitekniikan ja paperikemian jatko-opintoja perehtymällä ajankohtaisiin tutkimusalueisiin ja niiden erityiskysymyksiin.
Sisältö	Seminaareja, joissa jatko-opiskelijat esittävät lisensiaatin- ja väitöskirja-tutkimuksiaan. Vierailevien koti- ja ulkomaisten luennoitsijoiden esitelmiä. Luentoja ajankohtaisista aiheista.
Suoritustavat	Luentoja ja seminaariesitelmiä 28 h. Aktiivinen osallistuminen luennoille ja seminaareihin.
Ajankohta	Järjestetään joka toinen vuosi kevätlukukaudella. Seuraavan kerran kevätlukukaudella 2009.
Esitiedot	Sovitaan erikseen, tarkoitettu jatko-opiskelijoille.

BJ70AJ100	SAMPLING FOR CHEMICAL ANALYSIS	4 ECTS cr

Näytteenotto kemiallisessa analytiikassa

Lecturers	Emeritus Professor, L.Sc. (Tech.) Pentti Minkkinen Docent, D.Sc. (Tech.) Satu-Pia Reinikainen
Aims	The aim is to introduce, what <i>representative</i> sampling means and how the sampling procedures and equipment should be designed and audited. Also procedures of estimation of sampling uncertainty are considered.
Contents	Dimensionality of the sampling target. Sources of sampling error. Correct and incorrect sampling. Estimation of sampling uncertainty. Optimization of multi-step sampling procedures. Experimental designs. Practical examples.
Teaching Methods	Lectures and exercises 28 h.
Literature	Individual assignment, report and written examination. Lecture material Francis F. Pitard, Pierre Gy's Sampling Theory and Sampling Practice, Vol 1 and Vol 2, Boca Raton, FL: CRC Press (1989)
Period	Lectured next time autumn 2008.

BJ70AJ105	MULTIVARIATE METHODS IN ANALYTICAL CHEMISTRY	4 ECTS cr

Monimuuttujamenetelmät kemian analytiikassa

Lecturers	Visiting professor Docent, D.Sc. (Tech.) Satu-Pia Reinikainen Assistant, M.Sc. (Tech.) Maaret Paakkunainen N.N.
Aims	To teach participants modern chemometric techniques, with emphasis on analytical and environmental applications.

Contents	Introduction multivariate data analysis. Classification problems solved by principal component analysis (PCA). Calibration in analytical chemistry: "classical calibration methods", principal component regression (PCR), partial least squares (PLS, projection to latent structures), application of PCA and PLS in multivariate statistical process control (MSPC). Advanced topics on chemometrics, e.g., handling spectral data (varying topic).
Teaching Methods	Lectures and exercises 35 h.
Literature	Individual assignment and seminar presentation
Period	Lecture material Lectured next time autumn 2007.

BJ80AJ100	FYSIKAALISEN KEMIAN JATKO- OPINTOKURSSI	2-10 op

Advanced Physical Chemistry for Post Graduate Students

Opettaja	Professori, TkT Matti Lindström
Tavoitteet	Opintojakson tavoitteena on syventää tietoja jollakin valitulla fysikaalisen kemian tai sähkökemian osa-alueella.
Sisältö	Vaihtuu tarpeiden mukaan.
Suoritustavat	Luentoja, seminaariesitelmiä 28 h. Henkilökohtaisia kotilaskuja ja harjoitustöitä.
Ajankohta	Toteutetaan tarpeen mukaan.
Esitiedot	Sovitetaan erikseen.

BJ80AJ105	TODELLISTEN LIUOSTEN KEMIAALLISET OMINAISUUDET	4 op

Chemical Properties of Real Solutions

Opettaja	Tutkijaopettaja, TkT Jaakko Partanen
Tavoitteet	Antaa opiskelijalle nykykäsityksen mukainen teoreettinen valmius ennustaa todellisten liuosten termodynaamisia ominaisuuksia.
Sisältö	Ideaaliset ja epäideaaliset liuokset. Aktiivisuuskertoimien määrittäminen elektrolyytti- ja ei-elektrolyyttiliuoksissa. Wilsonin yhtälö, NRTL-yhtälö ja UNIQUAC-yhtälö epäideaalisuuden kuvaajina ei-elektrolyyttiliuoksissa. Debyen Hückelin teoria elektrolyyttiliuoksille. Pitzerin yhtälö epäideaalisuuden kuvaajana elektrolyyttiliuoksissa.
Suoritustavat	Luentoja 28 h, laskuharjoituksia 14 h. Luennot, laskuharjoitukset ja kotilaskut.
Kirjallisuus	Partanen, J. I., Luentomoniste opintojaksoon Todellisten liuosten kemialliset ominaisuudet, Lappeenrannan teknillinen yliopisto, Kemianteleknikan osasto, opetusmoniste 8, 2007.
Ajankohta	Syyslukukausi.

BJ90AJ100	CHEMICAL SEPARATION METHODS	8 ECTS cr

Kemialliset erotusmenetelmät

Lecturer	Professor, D.Sc. (Tech.) Erkki Paatero
Aims	To deepen students' knowledge of industrial separation methods based on chemical reactions.

Contents	The course covers chemical separation methods, especially liquid-liquid extraction, ion-exchange, chromatographic separation and flotation. Industrially important reagents and systems are discussed. Reaction equilibria and kinetics as well as their role for the choice and design of the separation process.
Teaching Methods	Lectures and seminars 35 h, individual assignments and exercises.
Period	Lectured annually (spring term).

BJ90AJ105	CATALYSIS	4 ECTS cr

Katalyysi

Lecturer	Professor, D.Sc. (Tech.) Erkki Paatero
Aims	The course gives the theoretical basis for homogeneous and heterogeneous catalysts and how they work in chemical reactors.
Contents	The focus during the course is on the structures, properties and applications of heterogeneous catalysts. Homogeneous and enzyme catalysts are briefly described. The mechanisms of catalytic reactions and the derivation of rate expressions. How to choose the catalyst and the reactor.
Teaching Methods	Lectures and exercises 28 h. Homework and a written examination.
Literature	Thomas, J.M. & Thomas, W.J., Principles and Practice of Heterogeneous Catalysis, John Wiley & Sons, 1997.
Period	Lectured next time autumn 2008.

BJ90AJ110	DYNAMICS OF ADSORPTION COLUMNS	10 ECTS cr

Adsorptiokolonniien dynamiikkaa

Lecturer	Researcher/Teacher, D.Sc. (Tech.) Tuomo Sainio
Aims	Understanding the theory of adsorption in multicomponent systems and dynamics of adsorption columns, practical skills in mathematical modeling of adsorption processes and solution of such models.
Contents	Fundamental phenomena occurring in adsorption and chromatography columns (retention mechanisms, mass transfer resistances), theory of multicomponent chromatography, mathematical modeling of adsorption columns, numerical solution schemes of hyperbolic-parabolic PDEs, process configurations for adsorption separation and chromatography.
Teaching Methods	Simulation homework and a written examination in two parts.
Literature	Lecture notes; Guiochon et al., Fundamentals of Preparative and Nonlinear Chromatography, Academic Press, 1994; Ruthven, D. M., Principles of Adsorption and Adsorption Processes, John Wiley & Sons, 1984
Period	Contact the lecturer for details.

3. Konetekniikka

Konetekniikan osaston tehtävänä on tuottaa ja luoda ylintä, tutkimustoimintaan nojaavaa tietoa ja antaa siihen perustuvaa sekä perus- että jatko-opetusta koneiden, laitteiden ja rakenteiden suunnittelun ja valmistuksen alueilla.

Professori (ma) David Cameron, Hitsaustekniikan ja lasertyöstön laboratorio

puh. 015-355 6803

- ohutkalvopinnoitus
- ohutkalvopinnoitteiden karakterisointi
- magnetroni sputterointi
- Atomic Layer Deposition
- plasma CVD
- sol-gel pinnoitus
- kulumista ja korroosiota kestävät pinnoitteet, dekoratiiviset pinnoitteet
- optiset ja optoelektroniset materiaalit

Professori Heikki Handroos, Mekatroniikan ja virtuaalisuunnittelun laboratorio

puh. (05) 621 2409

- hydraulisten, sähköisten ja pneumaattisten servojärjestelmien säätötekniikka
- robottien ja manipulaattorien mekaniikka, ohjaus ja säätö
- mekatronisen koneen ohjauksen ja tehonsiirron mallinnus ja simulointi
- oppivien ja älykkäiden järjestelmien koneautomaatiosovellutukset
- mekatronisen koneen reaaliaika- ja HIL-simulointi

Professori Raimo von Herten, Rakenne- ja lujuustekniikan laboratorio

puh. (05) 621 2434

- mekaaniset värähtelyt
- konemekaniikka
- roottoridynamiikka
- FE-analyysi
- murtumismekaniikka
- rakenteiden optimointi
- väsymisanalyysi

Professori (ma) Veli Kujanpää, Hitsaustekniikan ja lasertyöstön laboratorio

puh. (05) 624 3401

- hitsaustekniikka, erityisesti sädehitsaus ja sen hitsausmetallurgia
- sädetyöstömenetelmät ja -prosessit (laser- ja elektronisuihkuhitsaus, hybridihitsaus, laserleikkaus, -poraus, -pintakarkaisu, -pinnoitus ja muut menetelmät)
- materiaalien sädetyöstettävyyttä
- sädetyöstetyn tuotteen suunnittelu
- sädetyöstön turvallisuus ja taloudellisuus

Professori (ma) Timo Kärki, Puutekniikan laboratorio

puh. (05) 621 2476

- puutuotteiden jatkojalostusprosessit
- puusepänteollisuuden terästekniikka
- lehtipuiden jalostustekniikka

Professori Gary Marquis, Rakenne- ja lujuustekniikan laboratorio

puh. (05) 621 2475

- teräsrakenteiden suunnittelu
- hitsausliitosten lujuus (staattinen ja väsymislujuus)
- putkipalkkirakenteet
- kylmämuovautetut rakenneosat
- murtumistekniikka
- teräsrakenteiden FE-analyysi
- kokeellinen lujuusoppi (venymäliuskamittaus, jännitysoptiikka)
- väsymisanalyysi (erityisesti hitsausliitokset)
- yhteydet mm: International Institute of Welding
Hitsattujen Rakenteiden Optimointi-forum
PK-yritykset

Professori Jukka Martikainen, Hitsaustekniikan ja lasertyöstön laboratorio

puh. (05) 621 2406

- hitsaustuotanto
- hitsausprosessit
- hitsauksen mekanisointi ja automatisointi, robottihitsaus
- hitsauksen integroidut joustavat, automaattiset valmistusjärjestelmät
- hitsausmetallurgia, fysikaalinen metallurgia
- hitsauksen taloudellisuus, tuottavuus ja laatu
- hitsausliitoksen rikkova ja rikkomaton (NDT) aineenkoetus

Professori Aki Mikkola, Mekatroniikan ja virtuaalisuunnittelun laboratorio

puh. (05) 621 2447

- moniteknisten konejärjestelmien virtuaaliprototyyppiointi
- liikkuvien ja pyörivien koneiden mallinnusmenetelmät
- FEM-laskennan ja dynamiikan simuloinnin yhdistäminen
- simuloinnin käyttö väsymisanalyysin osana
- virtuaalinen testaus
- reaaliaikaisimulointi
- epälineaarinen FE-analyysi

Professori Ilkka Pöyhönen, Puutekniikan laboratorio

puh. (05) 621 2400

- puutuotteiden valmistustekniikka
- puuteollisuuden koneiden ja prosessien suunnittelu, ohjaus ja automaatio
- puuntyöstö- ja terästekniikka

Dosentti Asko Rouvinen, Mekatroniikan ja virtuaalisuunnittelun laboratorio

puh. (05) 621 2447

- mekanismien dynamiikan mallinnusmenetelmät
- reaaliaikaisimulointi
- koulutussimulaattorit

Professori (ma) Juha Varis, Konepaja- ja levytyötekniikan laboratorio

puh. (05) 621 2407

- konepajojen valmistusmenetelmät (lastuava työstötekniikka ja levytyötekniikka)

- tuotantojärjestelmät, niiden ohjaus sekä tuotannon organisointi
- tuotantoautomaatio (FMS) ja robotiikka)
- DFM/DFMA (Design for Manufacturability and Assembly BK50AJ105)

Professori N. N. (Koneensuunnitteluoppi), Mekatroniikan ja virtuaalisuunnittelun laboratorio

- koneensuunnittelu ja sen metodit
- tuotesuunnitteluprosessi ja siihen liittyvät metodit
- valmistustekniikan mahdollisuuksien taloudellinen huomioonotto
- automaattisten koneiden konstruktio ja mekanismit
- LC-suunnittelu ja kierrätyksen huomioonotto
- värähtelyjen mittaaminen ja kokeellinen moodianalyysi
- puunjalostusteollisuuden koneiden konstruktio

Konetekniikan jatko-opintojaksot

BK20AJ100	HITSAUSTEKNIIKAN JATKO-OPINTOKURSSI	10 op

Postgraduate Course in Welding Technology

Opettaja	Professori, TkT Jukka Martikainen
Tavoitteet	Opintojakson tarkoituksena on perehdyttää hitsaustekniikan jatko-opiskelijat peruskoulutusta laajemmin ja syvällisemmin hitsaustekniikan kehittämiseen, kansainväliseen tutkimukseen ja tulevaisuuden näkyisiin.
Sisältö	Opintojakson aihepiiri muuttuu lukuvuosittain. Se on tänä lukuvuotena "Hitsausteknologian globaalit kehitysnäkymät". Painopistealueena on globalisoitumisen vaikutus hitsaukseen ja siinä ennen kaikkea ihmisen ja automaation yhteistoiminta.
Suoritustavat Ajankohta	Seminaariesitelmää, opponointeja ja luentoja. Lukuvuosi 2007-2008, ajankohta ilmoitetaan myöhemmin.

BK30AJ100	LASERTYÖSTÖN JATKO-OPINTOKURSSI	10 op

Postgraduate Course in Laser Processing

Opettaja	Professori, TkT Veli Kujanpää
Tavoitteet	Opintojakson tarkoituksena on perehdyttää lasertyöstön jatko-opiskelijat peruskoulutusta laajemmin ja syvällisemmin lasertyöstötekniikan kehittämiseen, kansainväliseen tutkimukseen ja tulevaisuuden näkyisiin.
Sisältö	Opintojakson aihepiiri muuttuu lukuvuosittain. Painopistealueena on uusien lasertyöstömenetelmien prosessit, niiden sovellukset ja tuotteiden suunnittelu lasermenetelmiä varten. Jatko-opintokurssi toteutetaan LTY:ssä, mutta se on avoin myös TKK:n, TTY:n ja OY:n hitsaustekniikan jatko-opiskelijoille.
Suoritustavat Ajankohta	Seminaariesitelmää, opponointeja ja luentoja. Luennoidaan syksyllä 2007.

BK50AJ100**TUOTANTOTEKNIIKAN JATKO-
OPINTOKURSSI****10 op***Postgraduate Course in Production Engineering***Opettaja
Tavoitteet**

Professori (ma), TkT Juha Varis
Opintojakson tarkoituksena on perehdyttää tuotantotekniikan jatko-opiskelijat peruskoulutusta laajemmin ja syvällisemmin tuotantotekniikkaan, erityisesti sen kehittymiseen, kansainväliseen tutkimukseen ja tulevaisuuden näkymiin.

Sisältö

Seminaarit, joissa perehdytään tieteellisen tutkimuksen lähestymistapoihin ja menetelmiin. Seminaareissa käsitellään alan keskeisiä tutkimusaiheita ja jatko-opiskelijat esittelevät ja opponoivat tutkimushankkeita.

**Suoritustavat
Ajankohta**

Luennot ja seminaarit.
Ilmoitetaan myöhemmin.

BK50AJ105**DESIGN FOR MANUFACTURABILITY AND
ASSEMBLY (DFM/DFMA)****3 ECTS cr +
3 ECTS cr****Lecturer
Aims**

D.Sc. (Tech.) Harri Eskelinen, Senior Research Scientist (DFM/DFMA)
The goal of this postgraduate course is to go deep into the theory of a product's design process and focus at manufacturability and assembly aspects than in basic courses. During the first part of the course (theory) various tools for cost-effective DFMA-process are discussed and several approaches to manage product's design and manufacturing processes are considered. Students will also learn means to analyse different kinds of design processes and products from the manufacturability point of view. The aim of the second part of the course (applications) is to study both industrial and scientific applications of different kinds of products to learn how to develop and establish the rules and mathematical equations of DFMA for novel approaches.

Contents

Part I. Theory (3 ECTS).
Manufacturability Interest Areas. Models of Design Processes. Principles of DFM/DFMA. Design Management Systems. Framework of Quality Engineering. Concurrent Engineering Design.
Part II. Applications (3 ECTS).
Computer Aided CE. Cross-Technological Approaches for Supporting Effective CE-processes. Collaborative-Concurrent Design. Applications of VM and IPT's in a CE-process. Applications and Aspects of DFM/DFMA for Various Product and Production Types, Manufacturing Technologies and Hybrid- and Multiprocessing Methods.

**Teaching
Methods
Period**

Lectures and seminars during the 1st and the 2nd period. Details will be determined in the beginning of the course.
1st and 2nd period.

BK65AJ100	ADVANCED DESIGN OF MECHANICAL COMPONENTS, MECHANISMS AND POWER TRANSMISSIONS	6 ECTS cr

Koneiden, mekanismien ja tehonsiirtojärjestelmien suunnittelu

Teachers	Professor Heikki Martikka, D.Sc.(Tech) Senior Research Scientist Harri Eskelinen, D.Sc.(Tech.)
Aims	The aim is to learn to understand and use the kernel To be able to dimension advanced components and materials needed in power transmission. To be able to synthesise and analyse functionality and behaviour of innovated machinery. To be able to incorporate and simulate intelligent controls.
Contents	The kernel content is: Dimensioning theory of mechanical components needed in advanced power transmissions. Power transmission system design theory from power input and load machines and control. Use of dynamical simulations to test functionality. Synthesis and analysis of innovative machinery. Fatigue and wear endurance of components The additional content offered is Reliability based optimum design with customer satisfaction maximisation goals. Total life cycle approach. Modern analysis methods of machine vibration and contact loadings. Advanced strength of materials, fatigue, creep and overload damages. Advanced innovative principles of designing power transmission innovations. Use of virtual dynamic behaviour simulations to explore feasibility and optimality of multifunctional components made of new functional and smart materials. Special skill area is Comparison between measured and simulated behaviour to verify the validity of used models and parameters..
Teaching Methods	Teaching environment: WebCT-based distance learning, personal meetings with the lecturers. The research workshop method is used. Teaching time: Course is available all the time.* available from 15.5.2005.

BK65AJ105	FUNCTIONAL AND SMART MATERIALS	6 ECTS cr

Älykkäät materiaalit

Teachers	Professor Heikki Martikka, D.Sc.(Tech.) Senior Research Scientist Harri Eskelinen, D.Sc.(Tech.)
Aims	The aim is to learn to understand and use the kernel To be able to utilize in an innovative way multifunctional and smart materials in advanced challenging product development tasks and be able to select most appropriate manufacturing technology for different smart material types.
Contents	The kernel content is A. Functional and smart materials based on molecular and force field

responses

B. Polymers, polymer gels and elastomers

C. Advanced composite materials

The additional content offered is

Material with interactions between electromagnetic force fields, deformations, piezoelectric, shape memory, pseudo-elastic, auxetic materials, phase change, and reactive materials, magnetostrictive - electroactive (EAP) materials, chromogenic, nanocomposites, behaviour of orthotropic and anisotropic materials having multiphase and multidispersion inhomogeneous microstructures

Special skill area is

Comparison between observed and theoretically predicted behaviour

Teaching Methods

Teaching environment: WebCT-based distance learning, personal meetings with the lecturers. The research workshop method is used.

Teaching time: Course is available all the time.* available from 15.5.2005.

Prerequisites

The one semester course "Strength of Composites" held every second year, 3rd or 4th year.

Period

Every second year.

BK65AJ110

**KONEENSUUNNITTELUOPIN JATKO-
OPINTO-KURSSI**

7 op

Postgraduate Course in Machine Design

Opettaja

Professori N. N.

Tavoitteet

Opintojakson tarkoituksena on perehdyttää koneensuunnitteluopin jatko-opiskelijat peruskoulutusta laajemmin ja syvällisemmin koneiden, konejärjestelmien ja muiden koneteknisten laitteiden suunnitteluun.

Sisältö

Opintojakson aihepiiri vaihtuu vuosittain.

Suoritustavat

Luentoja ja seminaariesitelmää 56 h, opintomatka.

Ajankohta

Ilmoitetaan myöhemmin.

BK70AJ100

**KONEIDEN MALLINTAMISEN JA
SIMULOINNIN JATKO-OPINTOKURSSI**

12 op

Modelling and Simulation of Mechatronic Machines

Kurssi jakautuu kahteen osakokonaisuuteen.

Osa-A: Koneiden mekaniikan mallinnus ja simulointi 6 op

Osa-B: Koneiden käyttöjen ja säätöjärjestelmien mallinnus 6 op

Opettajat

Professori, TkT Heikki Handroos

Professori, TkT Aki Mikkola

Tavoitteet

Antaa opiskelijalle monitekniikan konejärjestelmien aihepiiriin liittyviä syventäviä teoreettisia valmiuksia.

Sisältö

Osa-A: Monitekniikan konejärjestelmien mallinnukseen ja simulointiin liittyvien ongelmien teoreettista analysointia, mekaanisiin järjestelmiin painottuen.

Osa-B: Monitekniikan konejärjestelmien mallinnukseen ja simulointiin liittyvien ongelmien teoreettista analysointia, tehonsiirtoon, ohjaukseen ja säätöön painottuen.

Suoritustavat	Osa-A: Luentoja ja/tai seminaareja 14 h, ohjattuja harjoituksia 7 h, 1. periodi. Luentoja ja/tai seminaareja 14 h, ohjattuja harjoituksia 7 h, 2. periodi. Kotitehtäviä ja mallinnustöitä n. 60 h. Hyväksytysti suoritettut harjoitukset, kotitehtävät ja kirjallinen tentti. Osa-B: Luentoja ja/tai seminaareja 14 h, ohjattuja harjoituksia 7 h, 3. periodi. Luentoja ja/tai seminaareja 14 h, ohjattuja harjoituksia 7 h, 4. periodi. Kotitehtäviä ja mallinnustöitä n. 60 h. Hyväksytysti suoritettut harjoitukset, kotitehtävät ja kirjallinen tentti.
Kirjallisuus	Osa-A: Vaihtuu vuosittain. Osa-B: Vaihtuu vuosittain.
Ajankohta	Lukuvuosi 2007-2008.

BK70AJ105	ELEMENTTIMENETELMÄN JATKO- OPINTO-KURSSI	6 op

Postgraduate Course in Finite Element Method

Opettajat	Professori, TkT Aki Mikkola Tutkijaopettaja, TkT Pasi Tanskanen
Tavoitteet	Opintojakson tarkoituksena on antaa jatko-opiskelijalle elementtimenetelmään liittyviä syventäviä teoreettisia valmiuksia.
Sisältö	Differentiaaliyhtälöiden teoriaa, variaatioperiaate, Ritzin menetelmä, siirtymämenetelmään perustuvien elementtien muodostaminen, isoparametristen elementtien muodostaminen, sekamenetelmä, elementtimenetelmän konvergointi ja tarkkuus, ominaisarvotehtävän ratkaisu, epälineaarisen elementtimenetelmän perusteet.
Suoritustavat	Seminaariesitelmiä ja luentoja. Hyväksytysti suoritettut harjoitukset ja kirjallinen tentti.
Kirjallisuus	Bathe K-J, 1995, Finite Element Procedures (soveltuvin osin) Cook R.D et. al., 2001, Concepts and Applications of Finite Element Analysis, 4th Edition (soveltuvin osin)

BK80AJ100	TERÄSRAKENTEIDEN JATKO- OPINTOKURSSI	15 op

Postgraduate Course in Steel Structures

Opettajat	Professori, TkT Gary Marquis Professori, TkT Raimo von Hertzen Tutkijaopettaja, TkT Pasi Tanskanen Yliassistentti, TkT Timo Nykänen Tutkijaopettaja, TkT Tapani Halme
Tavoitteet	Opintojakson tarkoituksena on perehdyttää teräsrakenteiden jatko-opiskelijat peruskoulutusta laajemmin ja syvällisemmin teräsrakenteiden tutkimukseen ja suunnitteluun. Kolmen vuoden osanoton jälkeen jatko-opiskelijan tulisi pystyä suorittamaan jatko-opintojensa pääaine tai kahden vuoden osanoton jälkeen sivuaine.
Sisältö	Opintojakson aihepiiri ja opintoviikkomäärä muuttuu lukuvuosittain. Kurssi toteutetaan LTY:ssa ja on avoin TKK:n, TTY:n ja OY:n aihepiiriin keskittyville jatko-opiskelijoille.

Suoritustavat Luentoja, seminaariesitelmiä, harjoituksia. Vierailuluentoja, osallistumista kansainväliseen yhteistyöhön ja opiskelijavaihtoon.

BK90AJ100 PUUTEKNIIKAN JATKO-OPINTOKURSSI 6 op

Postgraduate Course in Wood Technology

Opettaja Professori, TKT Ilkka Pöyhönen
Tavoitteet Opintojakson tavoitteena on perehdyttää puutekniikan jatko-opiskelijat peruskoulutusta laajemmin ja syvällisemmin alueen uusimpaan tekniikkaan, tutkimukseen, kehitystyöhön ja puutekniikan talouden ja markkinoinnin alueisiin.

Sisältö Opintojakson aihepiiri muuttuu lukuvuosittain. Toimintavuoden teemana on alan uusin tutkimus ja mekaanisen metsäteollisuuden tulevaisuuden skenaariot. Opintojakso sisältää sekä alan huippuasiantuntijoiden esityksiä että tutkijakoulutettavien erityisaihealueista valmisteltuja luentoja.

Suoritustavat Seminaariesitelmiä, opponointeja ja luentoja.

4. Matematiikka ja fysiikka

Matematiikan ja fysiikan laitos vastaa sovelletun matematiikan ja teknillisen fysiikan pääaineista. Sovelletun matematiikan laboratorion painopisteet ovat matemaattinen mallinnus, erityisesti inversiolaskennan menetelmät ja sen teolliset sovellukset, data-analyysin menetelmät ja sumeat järjestelmät sekä matematiikan virtuaalisen opetuksen menetelmät.

Vaihtuva-alaisen opintojakson voi sisällyttää opintoihinsa useampaan kertaan. Opintojaksoista erityisesti Sovelletun matematiikan jatko-opintokurssi on vaihtuvasisältöinen, jonka aiheet liittyvät laitoksella toimivan Suomen Akatemian rahoittaman ryhmän tutkimukseen. Tutkimusryhmä on osa valtakunnallista inversio-ongelmiin keskittyntä huippututkimusyksikköä 'Finnish Centre of Excellence in Inverse problems research'.

Professori Heikki Haario, Sovelletun matematiikan laboratorio

puh. (05) 621 2825

- sovellettu matematiikka

Professori Erkki Lähderanta, Fysiikan laboratorio

puh. (05) 621 6800

- puolijohdefysiikka
- suprajohdefysiikka

Professori Erik Vartiainen, Fysiikan laboratorio

puh. (05) 621 6838

- teollisuusfysiikka
- optoelektroniikka
- ympäristöfysiikka

Matematiikan jatko-opintojaksot

BM20AJ100	SOVELLETUN MATEMATIIKAN JATKO- OPINTOKURSSI	5-7 op

Advanced Topics in Applied Mathematics

Luennoidaan tarpeen mukaan.

Opettaja	Professori, FT Heikki Haario
Tavoitteet	Perehdytään johonkin sovelletun matematiikan erikoisalueeseen.
Sisältö	Aihe vaihtuu vuosittain.
Suoritustavat	Luentoja ja seminaariesityksiä. Ajankohta sovitaan professorin kanssa. Seminaariesitelmä sekä aiheeseen liittyvän kirjan tenttiminen.
Kirjallisuutta	Ilmoitetaan luentojen alkaessa.

BM20AJ105	MATEMAATTINEN TEKNOLOGIA	5 op

Mathematical Technology

Opettaja	Lehtori, FT Matti Heiliö
Tavoitteet	Lisätä tietämystä matematiikan sovelluksista, antaa valmiuksia matemaattisen mallinnuksen ja ongelmanratkaisun kysymyksiin ja matemaattiseen osaamiseen perustuvien kehitysprojektien suunnitteluun ja toteutukseen.
Sisältö	Eri aiheita sovelletun matematiikan alalta.
Suoritustavat	Viikoittaiset seminaariesitykset, syys- ja kevätlukukausi. Suoritus edellyttää yhden lukukauden ajan mukanaoloa seminaarissa, 1 - 2 pidettyä esitelmää sekä 1 - 2 aineistopohjaista projektiraporttia, jotka sovitaan professorin kanssa.
Kirjallisuutta	Ilmoitetaan luentojen alkaessa.

BM20AJ110	SUMEAT SYSTEEMIT	5 op

Fuzzy Systems

Luennoidaan tarpeen mukaan.

Opettaja	Professori, FT Jorma K. Mattila
Sisältö	Syvällisempi perehtyminen sumeisiin systeemeihin. Sisältö vaihtuu vuosittain.
Suoritustavat	Luentoja ja seminaariesityksiä. Ajankohta sovitaan professorin kanssa. Seminaariesitelmä sekä aiheeseen liittyvän kirjan tenttiminen.
Esitiedot	Suositteluaan BM20A2300 Sumeat menetelmät.
Kirjallisuutta	Kirjallisuus ilmoitetaan kurssin alussa.

5. Sähkötekniikka

Sähkötekniikan osastolla on mahdollisuus suorittaa jatko-opintoja sähkötekniikan, elektroniikan ja säätötekniikan alueilla. Kultakin pääaihealueelta järjestetään vuosittain 3-15 op:n laajuisia vaihtuva-alaisia jatko-opintoseminaareja, joiden sisällöstä ja toteutustavasta ilmoitetaan erikseen hyvissä ajoin ennen aloitusta sähkötekniikan tutkijakoulun jatko-opintokurssien www-sivulla <http://www.ee.lut.fi/gsee/sp/index.html>.

Professori Jero Ahola, Säätö- ja digitaalitekniikan laboratorio

puh. (05) 621 6761

- mikroprosessorijärjestelmät
- digitaalielektroniikka
- tiedonsiirto teollisuusympäristössä

Professori Matti Alatalo, Elektroniikan materiaalitekniikan laboratorio

puh. (05) 621 6770

- materiaalien laskennallinen mallinnus
- metalli- ja puolijohdemateriaalit
- pintafysiikka ja -kemia
- kvanttimekaaniset laskentamenetelmät

Professori Jarmo Partanen, Sähkömarkkinalaboratorio

puh. (05) 621 6702

- sähköverkot ja sähkökauppa
- sähköjakeluautomaatio
- teollisuuden sähköjärjestelmät
- sähkölämpötekniikka

Professori Juha Pyrhönen, Sähkökäyttötekniikan laboratorio

puh. (05) 621 6706

- sähkökoneet
- tehoelektroniikka
- sähkökäytöt

Professori Olli Pyrhönen, Säätö- ja digitaalitekniikan laboratorio

puh. (05) 621 6775

- säätötekniikka
- elektronisten järjestelmien säätö
- digitaalinen signaalin käsittely
- elektronisten järjestelmien ohjelmistot

Professori Pertti Silventoinen, Sovelletun elektroniikan laboratorio

puh. (05) 621 6715

- analogiaelektroniikka
- elektroniikan laitesuunnittelu
- häiriönsuojaustekniikka
- mikroprosessoritekniikka
- mittaustekniikka
- elektroninen metrologia

Professori Tuure Tuuva, Mikroelektroniikan laboratorio

puh. (05) 621 6773

- analogiapiirisuunnittelu
- puolijohdefysiikka
- ASIC sensoripiirit
- mikroelektroniikan prosessointi
- mikroprosessorit ja väylästandardit

Professori (ma) Satu Viljainen, Sähkömarkkinalaboratorio

puh. (05) 621 6741

- sähköverkkoliiketoiminta
- sähkökauppa

Sähkötekniikan jatko-opintojaksot

BL10AJ100	A CROSS BORDER POSTGRADUATE COURSE IN ELECTRICAL ENGINEERING	5 ECTS cr

Sähkötekniikan jatko-opintokurssi toteutetaan rajan ylittävässä yhteistyössä

This postgraduate course will be arranged as the need arises.

Year and Period	The course will be organized in cooperation with lecturers from LUT's partner universities in St. Petersburg. Information about course contents and periods will be made available to students on the website of the Graduate School of Electrical Engineering http://www.ee.lut.fi/gsee/index.html .
Lecturers	Lecturers responsible: Prof. Ph.D. Jarmo Partanen Prof. Ph.D. Juha Pyrhönen Prof. Ph.D. Olli Pyrhönen Prof. Ph.D. Pertti Silventoinen Lecturer: Professor Ph.D., Guest Lecturer from one of LUT's partner universities in St. Petersburg.
Aims	The aim of the course is to introduce students to selected topics of advanced electrical engineering.
Contents	The amount and type of content covered by the lectures will change from course to course, and will depend on the interest of the students and lecturers involved.
Teaching Methods	Lectures and exercises. Examination and/or seminar work depending on the subject.
Evaluation	Not passed/passed/ passed with honours.

BL10AJ105	SÄHKÖTEKNIIKAN JATKO-OPINTOKURSSI	4 - 12 op

Postgraduate Course in Electrical Engineering

Tämä jatko-opintokurssi on osa sähkötekniikan tutkijakoulun toimintaa.

Ajankohta	Jatko-opintokurssi toteutetaan tarpeen mukaan.
Opettajat	Vastuuprofessorit: TkT Jarmo Partanen TkT Juha Pyrhönen TkT Olli Pyrhönen TkT Pertti Silventoinen TkT Jero Ahola TkT Satu Viljainen
Tavoitteet	Jatko-opintojakson tavoitteena on syventää tietoja jollakin valitulla sähkötekniikan ajankohtaisella erikoisalueella.
Sisältö	Kurssi järjestetään tarpeen mukaan vaihtuvista aiheista.
Suoritustavat	Luentoja, mahdollisesti seminaariesitelmää tai harjoitustyö ja/tai tentti. Opintojakson aihe, ajankohta ja suoritustapa ilmoitetaan sähkötekniikan tutkijakoulun nettisivulla http://www.ee.lut.fi/gsee/index.html .
Arviointi	Tentti tai seminaariesitelmä 100 %. Hylätty, hyväksyty, kiittäen hyväksyty.

BL40AJ100	SÄÄTÖTEKNIIKAN JATKO-OPINTO-SEMINAARI	7-12 op

Postgraduate Seminar in Control Systems

Opettajat	Professori, TkT Olli Pyrhönen Tutkijaopettaja, TkT Riku Pöllänen
Tavoitteet	Kurssilla perehdytään johonkin säätötekniikan ajankohtaiseen erikoisalueeseen.
Sisältö	Seminaarikurssi vuosittain vaihtuvista aiheista. Jokainen osallistuja vuorollaan valmistelee ja pitää seminaariesityksen tietystä kurssin pohjaksi valitun kirjan tai muun vastaavan materiaalin osasta.
Suoritustavat	Luentoja, seminaariesitelmää, harjoitustyö ja/tai tentti. Ajankohta ilmoitetaan seminaarin alussa.
Arviointi	Järjestetään kevätlukukauden aikana tarpeen mukaan. Harjoitustyö ja/tai tentti 100 %. Hylätty, hyväksyty, kiittäen hyväksyty

BL40AJ105	DIGITAALISEN SIGNAALINKÄSITTELYN JATKO-OPINTOSEMINAARI	7-12 op

Postgraduate Seminar in Digital Signal Processing

Opettaja	Tutkijaopettaja, TkT Julius Luukko
Tavoitteet	Kurssilla perehdytään johonkin digitaalisen signaalinkäsittelyn ajankohtaiseen erikoisalueeseen.
Sisältö	Seminaarikurssi vuosittain vaihtuvista aiheista. Jokainen osallistuja vuorollaan valmistelee ja pitää seminaariesityksen tietystä kurssin pohjaksi valitun kirjan tai muun vastaavan materiaalin

Suoritustavat	osasta. Luentoja, seminaariesitelmää, harjoitustyö ja/tai tentti. Ajankohta ilmoitetaan seminaarin alussa.
Arviointi	Järjestetään syyslukukauden aikana tarpeen mukaan. Harjoitustyö ja/tai tentti 100 %. Hylätty, hyväksyty, kiittäen hyväksyty

BL70AJ100	STATISTINEN FYSIIKKA	6 op

Statistical Physics

Opettaja	Professori, TkT Matti Alatalo
Tavoitteet	Opiskelija ymmärtää termodynamiikan ilmiötä atomitasolta lähtien ja osaa soveltaa niitä materiaalien mallinnuksessa.
Sisältö	Termodynamiikan mikroskooppiset perusteet, entropia, statistiikka, tilasumma, jakaumat, vuorovaikuttavat ja vuorovaikuttamattomat systeemit. Faasimuutokset. Kriittiset ilmiöt, epälineaariset ilmiöt.
Suoritustavat	10 h luentoja, 50 h kirjallisuustöitä ja seminaariesitelmää, 60 h laskutehtäviä, 3. ja 4. periodi.
Arviointi	Kotilaskut ja seminaarityöt 100 %. Hylätty, hyväksyty, kiittäen hyväksyty.
Oppimateriaalit	Oppikirjat: F. Mandl: Statistical Physics, L. E. Reichl, A Modern Course in Statistical Physics.

BL70AJ105	SÄHKÖTEKNIIKAN KOLLOKVIO	3 op

Colloquium in Electrical Engineering

Ajankohta	Kollokvio järjestetään tarpeen mukaan.
Opettaja	Professori, TkT Matti Alatalo
Tavoitteet	Opiskelija perehtyy itsenäisesti ja syvällisemmin johonkin sähkötekniikan erikoisalueeseen.
Sisältö	Opiskelijoiden omista tutkimusaiheistaan pitämiä esitelmää. Kurssin suorittaminen edellyttää vähintään yhden esitelmän pitämistä ja aktiivista osallistumista muiden pitämiin kollokvioihin.
Suoritustavat	Opiskelijoiden pitämiä seminaariesitelmää
Arviointi	Seminaariesitelmä 100 %. Hylätty, hyväksyty.